

A magyar sajtó története az irodalomtanítás nézőpontjából

úttörők		
1779—1788 (az első szám dátuma: 1780. jan.1.)	Magyar Hírmondó₁	az első magyar nyelvű sajtókiadványunk, <u>Pozsony</u> , hetente kétszer, irodalmi-tudományos eseményekről is szól, szerkeszti RÁT MÁTYÁS "a nyelvüket szerető hazafiaknak", majd RÉVAI MIKLÓS és SZACSVAY SÁNDOR
1789—1792	Mindenes Gyűjtemény	<u>Komárom</u> , szerkeszti PÉCZELI JÓZSEF, a Komáromi Tudós Társaság időszakos (kétheti, 1791-től évenkénti) ismeretterjesztő sajtókiadványa irodalmi alkotásokkal is, főként a nőolvasóknak, a nyelvművelést is szolgálja
Bécs		
1786—1834	Magyar Kurir	<u>Bécs</u> , első szerkesztője SZACSVAY SÁNDOR, 1793-tól DECSY SÁMUEL
1789—1791	Hadi és Más Nevezetes Történetek	<u>Bécs</u> , a szerkesztők és kiadók: GÖRÖG DEMETER és KERÉKES SÁMUEL
1792—1803	Magyar Hírmondó₂	<u>Bécs</u> , a <i>Hadi és Más Nevezetes Történetek</i> folytatása
szépirodalom		
1788—1793 (első szám: 1788 július)	Magyar Museum	<u>Kassa</u> , az első önálló szépirodalmi folyóiratunk, szerkesztette BARÓTI SZABÓ DÁVID, BATSÁNYI JÁNOS és (az első számot) KAZINCZY FERENC
1790—1791	Orpheus₁	<u>Kassa</u> , KAZINCZY saját szerkesztésű lapja, 8 szám
1794—1795	Uránia	első <u>pesti</u> sajtókiadványunk, szerkeszti KÁRMÁN JÓZSEF
1796	Diétai Magyar Múzsá	<u>Pozsony</u> , CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY hetenkénti verses füzet az országgyűlés idején, 11 számot élt meg
1817—1842	Hasznos Multságok	a <u>pesti Hazai és Külföldi Tudósítások</u> irodalmi melléklapja
1821—1827	Szép-Literatúrai Ajándék	a <u>pesti Tudományos Gyűjtemény</u> havi irodalmi melléklapja, szerkeszti SZEMERE PÁL,
1828—1841	↓ Koszorú₁	1828—1832-ben VÖRÖSMARTY a szerkesztője
vegyes lap		
1806—1840	Hazai Tudósítások 1808-tól: Hazai és Külföldi Tudósítások ↓ Nemzeti Ujság	<u>Pest</u> , aktuális politikai, nyelvi és irodalmi kérdésekről, alapító szerkesztője KULTSÁR ISTVÁN, 1817-ben segédszerkesztője KÖLCSEY
1814—1818	Erdélyi Múzeum	<u>Kolozsvár</u> , enciklopédikus folyóirat pl. drámapályázattal

		(<i>Bánk bán</i>), szerkesztője DÖBRENTEI GÁBOR
1827—1848	<i>Erdélyi Híradó</i>	<u>Kolozsvár</u> , politikai lap, itt publikál az 1840-es években főképp vezércikkkel KEMÉNY ZSIGMOND
tudományos folyóirat		
1817—1841	<i>Tudományos Gyűjtemény</i>	<u>Pest</u> , az első jelentős tisztán tudományos sajtókiadványunk, havi kritikai, történeti és irodalmi folyóirat, pl.: DÖBRENTEI GÁBOR itt jelentette meg (1817) az eredetileg az <i>Erdélyi Múzeum</i> számára kért CSOKONAI-kritikát KÖLCSEYTŐL, aki már ide készítette a bírálatait KIS JÁNOS és BERZSENYI DÁNIEL műveiről, 1827—1832 között VÖRÖSMARTY a szerkesztője
1826, 1827 ↓ 1828, 1829 (majd 1833)	<i>Élet és Literatura</i> <i>Muzáron</i>	az első magyar esztétikai folyóirat évenként, SZEMERE PÁL szerkesztette KÖLCSEY közreműködésével
1831—1848	<i>Magyar Orvosi Tár</i>	szakfolyóirat, szerkesztik BUGÁT PÁL és TOLDY FERENC
1834—1835	<i>Fillértár</i>	<u>Pozsony</u> , az első képes ismeretterjesztő hetilapunk
évkönyv (almanach)		
1821—1837 (az első kötet 1821 decemberében, 1822-es évjellel)	<i>Aurora</i>	<u>Pest</u> , évente egy, majd két alkalommal, kiadja és szerkeszti KISFALUDY KÁROLY (KULTSÁR ISTVÁN kezdeményezésére), 1832-ig KISFALUDY KÁROLY nevével jelent meg, 1830—1837 között BAJZA JÓZSEF szerkeszti; állandó szerzői: KÖLCSEY FERENC, VÖRÖSMARTY MIHÁLY, BAJZA JÓZSEF, CZUCZOR GERGELY, TOLDY FERENC, ritkábban: KAZINCZY FERENC, DÖBRENTEI GÁBOR, BERZSENYI DÁNIEL, ERDÉLYI JÁNOS, FÁY ANDRÁS, GAÁL JÓZSEF, KISFALUDY SÁNDOR, GARAY JÁNOS
1823—1826	<i>Hébe</i>	<u>Bécs</u> , kiadja (KAZINCZY szemléletével) IGAZ SÁMUEL
1837—1838	<i>Hajnal</i>	"hazai almanach" <u>Pesten</u> , szerkeszti GARAY JÁNOS
1839—1841	<i>Remény</i>	<u>Kolozsvár</u> , irodalmi évkönyv
1840—1848	<i>Iris</i>	német nyelvű irodalmi zsebkönyv
VÖRÖSMARTY — BAJZA — TOLDY		
1837—1843	<i>Athenaeum</i> ₁	liberális szellemiségű lap, a polgárosodás szócsöve, hetenként kétszer, szépirodalmi és tudományos írásokkal, a kor minden jelentős írójától; szerkesztői TOLDY és VÖRÖSMARTY, "szerkesztő társ" BAJZA JÓZSEF, a nemzeti kulturális élet megszervezésében kulcsszerepet játszik, több mint 1000 előfizetővel
1837—1841	<i>Figyelmező</i>	az <i>Athenaeum</i> heti kritikai melléklapja, szerkesztője TOLDY FERENC, mellette VÖRÖSMARTY és BAJZA
1830—1836	<i>Kritikai Lapok</i> ₁	7 füzet, kiadó szerkesztője BAJZA JÓZSEF, pl. a "Pyrker-pör"-ben TOLDY és BAJZA itt utasítja el a tekintélytisztelő konzervativizmust és a kozmopolitizmust
1834—1844	<i>Tudománytár</i>	a Magyar Tudós Társaság első folyóirata, szerkeszti TOLDY FERENC

1848 ("1847")	<i>Ellenőr</i>	BAJZA politikai zsebkönyve az Ellenzéki Kör megbízásából, névlegesen "külföldön"
1848	<i>Kossuth Hírlapja</i>	<u>Pest</u> , politikai napilap, szerkeszti BAJZA JÓZSEF
1850—1860	<i>Új Magyar Múzeum</i>	az MTA folyóirata, szerkesztője TOLDY FERENC
divatlap		
1833—1841	<i>Regélő</i>	első irodalmi divatlapunk, a "mulattatás" célzatával, hetenként kétszer, MÁTRAY GÁBOR szerkesztésében, szerkesztőségének tagja lesz GARAY JÁNOS
1833—1841	<i>Honművész</i>	a <i>Regélő</i> ismeretterjesztő melléklapja, kritikákkal is, itt kezdi publicisztikai munkásságát GARAY JÁNOS, NAGY IGNÁC és FRANKENBURG ADOLF
1842—1844	<i>Regélő Pesti Divatlap</i>	GARAY JÁNOS kiadásában jelent meg, a szerkesztő ERDÉLYI JÁNOS
1844—1848	<i>Pesti Divatlap</i>	a <i>Regélő</i> jogutóda, szerkesztője és kiadója VAHOT IMRE, rövid ideig PETŐFI itt segédszerkesztő, az 1840-es években a <i>Honderű</i> kultúrpolitikai ellenfele
jobboldali kiadvány		
1837—1845	<i>Hirnök</i>	<u>Pozsony</u> , kormánypárti politikai lap
1841—1844	<i>Világ</i>	politikai hírlap, DESSEWFFY AURÉL szerkeszti
1843—1848	<i>Honderű</i>	konzervatív szépirodalmi és művészeti hetilap divatmelléklettel, a <i>Pesti Divatlap</i> ellenfele, főszerkesztője PETRICHEVICH HORVÁTH LÁZÁR, a szerkesztő NÁDASKAY LAJOS
1844—1848	<i>Budapesti Híradó</i>	konzervatív politikai hírlap, 1848-ban naponta: első napilapunk, saját országgyűlési tudósítókkal, itt olvasható az első magyar folytatásos regény: JÓSIKA MIKLÓSTól az <i>Akarat és hajlam</i> , megjelenik a tárca: a novellaszerűen feldolgozott közlemény rovata
liberális sajtó		
1844—1848	<i>Életképek</i>	polgári-liberális lap, FRANKENBURG ADOLF kiadványa, aki 1843-ban megindította a <i>Magyar Életképek</i> c. antológiát, a kiadványt egy év múlva <i>Életképek</i> címmel divatlappá alakítja és szerkeszti (illusztrátora BARABÁS MIKLÓS), támadja PETŐFIT, védi <i>A falu jegyzője</i> megjelenése után EÖTVÖST, 1846-ban ide csatlakozott a Tízec Társasága PETŐFIVEL az élen, 1847-től a szerkesztője JÓKAI
1845—1846	<i>Irodalmi Őr</i>	az <i>Életképek</i> melléklapja
1847	<i>Magyar Szépirodalmi Szemle</i>	a Kisfaludy Társaság hetilapja, szerkeszti ERDÉLYI JÁNOS
1847—1848	<i>Hazánk</i>	<u>Győr</u> , szépirodalmi és politikai lap, elődje 1844-től a német nyelvű <i>Das Vaterland</i> , 1847-től magyar, KOVÁCS PÁL szerkesztésében; miután 1846-ban a Tízec Társasága nem kap önálló lapengedélyt, ezért PETŐFIÉK is gyakran itt jelennek meg
SZÉCHENYI és KOSSUTH		

1832—1848	Jelenkor	az első politikai hírlapunk, SZÉCHENYI köre adja ki, a szerkesztő HELMECZY MIHÁLY (a korábban kiszemelt, de elhunyt KISFALUDY KÁROLY helyett); NAGY IGNÁC rovata itt (1837—1844): "Budapesti Napló", megszületik az „újdonságok” műfaja
1832—1848	Társalkodó	a Jelenkor melléklapja, vegyes tartalmú, szépirodalmi szövegeket is közöl
1840—1841	Budapesti Szemle ₁	centralista folyóirat, csak 2 szám jelent meg, szerkesztője SZALAY LÁSZLÓ
1832—1836	Országgyűlési Tudósítások	kéziratos újság 40, majd 72 példányban, készítője KOSSUTH, KÖLCSEY és WESSELÉNYI MIKLÓS támogatásával
1841—1845	Pesti Hírlap ₁	szerkeszti KOSSUTH liberális szellemben, a kiadója LANDERER, megjelenik publicisztikánkban a „vezércikk” műfaja, 1844-ben a centralisták veszik át (szerkeszti SZALAY LÁSZLÓ, 1845-től CSENGERY ANTAL), ír bele MADÁCH IMRE, KEMÉNY ZSIGMOND
1845—1848	Hetilap	az Ipartestület folyóirata, KOSSUTH itt publikál
1849 után		
1849—1864	Hölgyfutár	szépirodalmi napilap, a magyar irodalmi élet újjáélesztője, szerkesztője NAGY IGNÁC, 1856-tól TÓTH KÁLMÁN,
1850—1939	Pesti Napló	politikai napilap, 1861-től naponta kétszer; szerkesztője 1855-től KEMÉNY ZSIGMOND, centralista, majd népnemzeti, utóbb liberális, majd 1867-től DEÁK FERENC irányvonalát követi; 1920-tól a kiadója és szerkesztője MIKLÓS ANDOR; pl. folytatásokban (1930—1931) MÓRICZ: <i>Rokonok</i>
1857—1869	Budapesti Szemle ₂	szerkeszti és kiadja CSENGERY ANTAL
nyelvészet		
1853—1863	Divatcsarnok	ismeretterjesztő és nyelvművelő lap, szerkeszti CSÁSZÁR FERENC
1872—	Magyar Nyelvőr	nyelvészeti folyóirat az MTA támogatásával, indította HUNFALVY PÁL, BUDENZ JÓZSEF és GYULAI PÁL
VAJDA		
1857—1864	Nővilág	"hetilap a magyar hölgyek számára", szerkeszti VAJDA JÁNOS
1855—1865	Magyar Sajtó	politikai napilap, <u>Bécs</u> és <u>Budapest</u> , szerkesztője volt JÓKAI MÓR, majd VAJDA JÁNOS
1867—1875	Magyar Újság	KOSSUTH-párti politikai napilap, szerzői közt VAJDA JÁNOS
JÓKAI és az élclapok		
1853—1854	Déliabáb	színházi lap, elindítja főmunkatársként JÓKAI MÓR
1854—1921	Vasárnapi Újság	néplap, alapító szerkesztője PÁKH ALBERT, főmunkatársa JÓKAI MÓR ("Kakas Márton levelei"), állandó munkatársa 1870-től VAJDA JÁNOS, 1907-től itt (is) jelentkezik TÓTH ÁRPÁD
1863—1882	A Hon	balközép gazdasági, politikai napilap,

		alapító szerkesztője JÓKAI MÓR
1856—1858	<i>(A) Nagy Tükör</i>	JÓKAI MÓR első önálló élclapja, a "Kakas Márton levelei" sikerére
1858—1918	<i>(Az) Üstökös</i>	képes élclap, szerkeszti és kiadja 1882-ig JÓKAI
1860—1875	<i>Bolond Miska</i>	politikai élclap, indítja TÓTH KÁLMÁN
1868—1938	<i>Borsszem Jankó</i>	politikai képes élclap, szerkesztője ÁGAI ADOLF ("Csicseri Bors")
1894—1914	<i>Kakas Márton</i>	élclap, szerkeszti RÁKOSI VIKTOR ("Sipulusz")
irodalom (ARANY JÁNOS)		
1859—1875	<i>Nefelejts</i>	szépirodalmi, művészeti és divatlap, első szerkesztője BULYOVSZKY GYULA
1860—1862	<i>Szépirodalmi Figyelő</i>	irodalomtudományi folyóirat, szerkesztője ARANY JÁNOS
1863—1865	<i>Koszorú</i> ₂	szépirodalmi, tudományos, kulturális ismeretterjesztő lap, szerkeszti ARANY JÁNOS
1862—1863	<i>Kritikai Lapok</i> ₂	művészeti folyóirat, szerkeszti és kiadja RIEDL SZENDE
1863—1903	<i>Fővárosi Lapok</i>	irodalmi napilap, első szerkesztője TÓTH KÁLMÁN
1865—1884	<i>Magyarország és a Nagyvilág</i>	politikai, ismeretterjesztő és szépirodalmi képes hetilap, kiemelkedő szerkesztője 1870-től ÁGAI ADOLF, MIKSZÁTH is a szerkesztője, itt tűnik fel elbeszéléseivel 1879-ben PETELEI ISTVÁN
1871—1875	<i>Figyelő</i> ₁	liberális polgári lap, szerkeszti ABAFI (AIGNER) LAJOS és SZANA TAMÁS
1873—1874	<i>Athenaeum</i> ₂	irodalmi, művészeti, politikai hetilap, szerkeszti BEÖTHY ZSOLT
1873—1944	<i>Budapesti Szemle</i> ₃	tudományos folyóirat az MTA támogatásával újraindítja és szerkeszti GYULAI PÁL (majd szerkeszti VOINOVICH GÉZA), szerzője pl. PÉTERFY JENŐ és RIEDL FRIGYES
1889—1944	<i>(Az) Én Újságom</i>	képes irodalmi gyereklap, alapító szerkesztői BENEDEK ELEK és PÓSA LAJOS
politikai sajtó		
1878—1922 majd 1925—1944	<i>Szegedi Napló</i>	napilap, munkatársai közt: MIKSZÁTH KÁLMÁN (1878—1880) és TÖMÖRKÉNY ISTVÁN (1890-től)
1877—	<i>Népszava</i>	politikai lap (napilap 1905-től), 1906-tól rovatvezetője RÉVÉSZ BÉLA (ADY barátja), szerkesztőségének tagja az ADYt (1909-ben) támadó CSIZMADIA SÁNDOR, 1920-ban itt jelenik meg ILLYÉS GYULA első verse
1891—1938	<i>Magyar Hírlap</i>	kormánypárti, majd liberális napilap, folytatásokban közli AMBRUS ZOLTÁN <i>Midas királya c.</i> regényét (1891—1892)
1877—1944	<i>Pesti Hírlap</i> ₂	az első nagyvárosi, üzleti újságvállalkozás, irodalmi melléklettel, irányítója RÁKOSI JENŐ; 1880-tól munkatársa MIKSZÁTH KÁLMÁN, közli 1882-től az <i>Országgyűlési</i> karcokat, 1894-ben a <i>Beszterce ostroma c.</i> regényt (folytatásokban),

		1921-től a munkatársa KOSZTOLÁNYI DEZSŐ, majd az ő helyén MÁRAI SÁNDOR 1928-ban itt méltatják a 15 éves WEÖRES SÁNDOR első verseit
1881—1939	Budapesti Hírlap	liberálisnak induló, majd kormánypárti napilap, első kiadó főszerkesztője RÁKOSI JENŐ, szerkesztője 1881—1885 között BENEDEK ELEK, pl. JÓKAI: <i>Sárga rózsza</i> (folytatásokban), MIKSZÁTH: <i>Országgyűlési karcolatok</i> , munkatársa az ifjú BRÓDY SÁNDOR és TÖMÖRKÉNY ISTVÁN, a XX. század elején már konzervatív, támadja ADYt; 1933-tól a bridzs-rovat vezetője OTTLIK GÉZA
1896—1918	Budapesti Napló	a <i>Pesti Napló</i> ból kilépők alapítják (köztük pl. a nyugatról hazatérő THURY ZOLTÁN), szerkeszti 1907-ig VÉSZI ENDRE, pl. itt jelentkezik: ADY (belső munkatárs 1905—1909), KOSZTOLÁNYI (belső munkatárs 1906-tól)
	Debreceni Ellenőr	szerkesztője 1893-tól GÁSPÁR IMRE; ADY egyik első orgánuma, KRÚDY 1894-ben riporter állást kap
	Nagyváradai Napló	ellenzéki, 1901-től a munkatársa ADY
	Új Nemzedék	jobboldali napilap, 1919-ben a "Pardon" c. rovat vezetője KOSZTOLÁNYI
1903—1944	(Az) Újság	napilap, alapító szerkesztő GAJÁRI ÖDÖN, főszerkesztője MIKSZÁTH KÁLMÁN, munkatársa 1903-tól MÓRICZ ZSIGMOND (a Kisfaludy Társaság megbízásából: gyűjtőút Szatmárban), 1925-től SZÉP ERNŐ és az ekkor külföldön élő MÁRAI SÁNDOR
1938—	Magyar Nemzet	politikai napilap, alapító főszerkesztője PETHŐ SÁNDOR
irodalom		
1879—1886	Koszorú ₃	a Petőfi Társaság szépirodalmi-kritikai lapja, GYULAI ellenfele, szerkeszti SZANA TAMÁS
1876—1889	Figyelő ₂	irodalomtörténeti folyóirat, szerkeszti ABAFI (AIGNER) LAJOS
1890—1924	A Hét	polgári irodalmi folyóirat, alapító szerkesztője KISS JÓZSEF, rovatvezetője OSVÁT ERNŐ vezető kritikusa IGNOTUS; munkatársa AMBRUS ZOLTÁN, BRÓDY SÁNDOR, GÁRDONYI GÉZA, JUSTH ZSIGMOND, MIKSZÁTH KÁLMÁN, MOLNÁR FERENC, TÖMÖRKÉNY ISTVÁN, 1907-től itt (is) jelentkezik TÓTH ÁRPÁD
irodalomtudomány		
1891—	Irodalomtörténeti Közlemények	az MTA irodalomtudományi folyóirata, első szerkesztője SZILÁDY ÁRON
1912—	Irodalomtörténet	a Magyar Irodalomtörténeti Társaság szakfolyóirata,

		első szerkesztő PINTÉR JENŐ
1900—1919	<i>Huszedik Század</i>	a Társadalomtudományi Társaság (1900—) folyóirata, alapító szerkesztője JÁSZI OSZKÁR
a <i>Nyugat</i> és kora		
1894—1949	<i>Új Idők</i>	konzervatív hetilap, szerkeszti HERCZEG FERENC; az 1920-as évektől a legnépszerűbb családi, szórakoztató sajtókiadvány
1900—1921 (szünetekkel)	<i>Uj Magyar Szemle</i>	(polgári) politikai, társadalmi és művészeti folyóirat, az egyik első szerkesztője AMBRUS ZOLTÁN
1892—1903	<i>Magyar Génius</i>	képes családi hetilap, majd 1902-től (OSVÁT ERNŐ szerkesztésében) irodalmi, művészeti és társadalmi hetilap
1901	<i>Uj Figyelő</i>	csak előfizetések gyűjtéséig jutott, szervezte OSVÁT ERNŐ és FENYŐ MIKSA
1905	<i>Figyelő</i> ₃	havi szemle, szerkesztője OSVÁT ERNŐ
1906	<i>Szerda</i>	tudományos és művészeti folyóirat, a <i>Figyelő</i> örökében
1908—1941	<i>Nyugat</i>	irodalmi folyóirat, első főszerkesztője: IGNOTUS, első szerkesztői: FENYŐ MIKSA és OSVÁT ERNŐ, 1929—1941: BABITS MIHÁLY, 1929—1933: MÓRICZ ZSIGMOND, 1910-ben kiadványállalat létesítője: HATVANY LAJOS pl. 1923-tól közli JÓZSEF ATTILA-verseket 1925-ben a novellapályázatán tűnik fel NÉMETH LÁSZLÓ (<i>Horváthné meghal</i>), 1926-ban folytatásokban itt jelenik meg KOSZTOLÁNYI DEZSŐ <i>Édes Anna</i> c. regénye, 1927-től rendszeresen közli ILLYÉS GYULA írásait, aki 1937-től társszerkesztője lesz, majd 1941-től a folyóirat örökébe lépő <i>Magyar Csillag</i> szerkesztője, 1932-től közli WEÖRES SÁNDOR verseit, 1939-ben közli OTTLIK GÉZA <i>A Drugeth-legenda</i> c. elbeszélését
1911	<i>Auróra</i>	irodalmi és művészeti hetilap, szerkeszti CSERNA ANDOR
1911—1918	<i>Magyar Figyelő</i>	irodalmi és politikai szemle, alapítja TISZA ISTVÁN, szerkesztője HERCZEG FERENC
1913—1914	(<i>Magyar</i>) <i>Renaissance</i>	szépirodalmi, művészeti és kritikai folyóirat
1913—1914	<i>Május</i>	irodalmi folyóirat, közli pl. az expresszionisták, KASSÁK és SZABÓ DEZSŐ műveit
1927	<i>Pandora</i>	folyóirat SZABÓ LŐRINC (és SÁRKÖZI GYÖRGY) szerkesztésében, csak 6 számot ért meg
1928	<i>1928</i>	folyóirat RADNÓTI MIKLÓS és barátai szerkesztésében, csak 2 számmal
1929—1938	<i>A Toll</i>	polgári irodalmi hetilap, első főszerkesztője ZSOLT BÉLA, pl. 1929-ben ADY-ankétot szervez, közli KOSZTOLÁNYI

		írását
1934—1935	Keresztmetszet	folyóirat-próbálkozás, ÖRKÉNY ISTVÁN és barátai adják ki
1936—1939	Szép Szó	"urbánus" polgári folyóirat, szerkeszti IGNOTUS PÁL és JÓZSEF ATTILA, később GÁSPÁR ZOLTÁN, 1937-ben ÖRKÉNY ISTVÁN elbeszélését közli
1941—1944	Magyar Csillag	a <i>Nyugat</i> folytatásaként szerkeszti ILLYÉS GYULA, itt is publikál PILINSZKY JÁNOS
1943	Ezüstkor	humanista, antifasiszta szépirodalmi folyóirat csupán 2 számmal, itt is publikál pl. PILINSZKY JÁNOS
MIKLÓS ANDOR sajtóbirodalma		
1910—1939	Az Est	politikai napilap (az utca újságja”), alapítja MIKLÓS ANDOR, közli pl. MÓRICZ ZSIGMOND, MOLNÁR FERENC, BRÓDY SÁNDOR, HELTAI JENŐ írásait, állandó munkatársa 1910-től SZÉP ERNŐ, 1921-től haláláig TÓTH ÁRPÁD
1920—1939	Az Est-lapok: <i>Az Est</i> <i>Pesti Napló</i> <i>Magyarország</i>	Az Est Lapkiadó Rt három napilapja, a tulajdonos kiadó, ill. főszerkesztő MIKLÓS ANDOR, irodalmi rovatvezető: MIKES LAJOS
KASSÁK		
1915—1916	A Tett	az első magyar avantgárd folyóirat, KASSÁK LAJOS kiadványa
1916—1919 Bécsben: 1920—1925	Ma	irodalmi és képzőművészeti, 1919-től aktivista művészeti folyóirat, szerkeszti és kiadja KASSÁK LAJOS
1926—1927	Dokumentum	KASSÁK LAJOS avantgárd kiadványa, szerkesztőtársai ILLYÉS GYULA és DÉRY TIBOR
1928—1939	Munka	KASSÁK LAJOS avantgárd (szociáldemokrata szellemű) kiadványa, munkatársa pl. ILLYÉS GYULA
baloldal, munkásmozgalom		
1929—1937	Sarló és Kalapács	<u>Moszkva</u> , marxista politikai és szépirodalmi folyóirat, pl. 1931-ben elmarasztalja JÓZSEF ATTILÁT
1938—1941	Új Hang	<u>Moszkva</u> , marxista irodalmi és társadalmi folyóirat
1931—1936	Az Út	<u>Pozsony</u> , csehszlovákiai kommunista kulturális és politikai folyóirat, szerkesztője FÁBRY ZOLTÁN
1926—1940	Korunk	<u>Kolozsvár</u> , romániai magyar világnézeti szemle, idővel népfrontossá válik, szerkesztője DIENES LÁSZLÓ, majd GAÁL GÁBOR
1934—1940	Híd	a jugoszláviai <u>Újvidéken</u> jelentkező irodalmi, művészeti, társadalomtudományi folyóirat
1927—1930	100%	(munkásmozgalmi) irodalmi, művészeti és politikai folyóirat, szerkesztője TAMÁS ALADÁR
1929—1931	Kortárs	marxista szellemű társadalomkritikai és művészeti havi szemle, munkatársa pl. RADNÓTI MIKLÓS, megjelentette pl.

		JÓZSEF ATTILA írásait is
1932	<i>Valóság</i>	baloldali kiadvány, JÓZSEF ATTILA szerkesztette; egyetlen száma jelent meg, benne pl. egy RADNÓTI-verssel
jobboldal, konzervatív sajtó		
1922—1944	<i>Minerva</i>	Pécs, a Minerva Társaság (szellemtörténeti) tudományos folyóirata, szerkesztője HORVÁTH JÁNOS és THIENEMANN TIVADAR
1927—1944	<i>Széphalom</i>	Szeged, (szellemtörténeti) irodalmi és tudományos folyóirat, szerkeszti ZOLNAI BÉLA
1923—1940	<i>Napkelet</i>	konzervatív irodalmi folyóirat, szerkesztője TORMAY CELILE, itt is publikál pl. NÉMETH LÁSZLÓ, 1931-től OTTLIK GÉZA, 1938-tól PILINSZKY JÁNOS
1927—1944	<i>Magyar Szemle</i>	kulturális, világnézeti és politikai folyóirat, esszéműhely; szerkesztője SZEKFŰ GYULA, 1929-től ECKHARDT SÁNDOR
újklasszicizmus		
1934—1939	<i>Apollo</i>	újhumanista irodalmi és tudományos folyóirat, szerkesztője GÁL ISTVÁN
1937—1938	<i>Argonauták</i>	újklasszicista művelődéstörténeti és szépirodalmi folyóirat, szerkeszti TRENCSENYI-WALDAPFEL IMRE és HAJNAL ANNA
vallás és irodalom		
1909—1944	<i>Élet</i>	katolikus szépirodalmi és kritikai képes hetilap, szerzője volt pl. BABITS, KARINTHY, KOSZTOLÁNYI, KRÚDY, JUHÁSZ GYULA, MÉCS LÁSZLÓ, SÍK SÁNDOR, a segédszerkesztője 1941—1944 közt PILINSZKY JÁNOS
1920—1944	<i>Protestáns Szemle</i>	a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság folyóirata, majd általános kulturális lapja, főszerkesztője RAVASZ LÁSZLÓ, itt is publikál pl. NÉMETH LÁSZLÓ
1920—1944	<i>Magyarság</i>	keresztény napilap, főszerkesztője MILOTAY ISTVÁN, majd PETHŐ SÁNDOR
1931—1938	<i>Korunk Szava</i>	katolikus társadalmi és kritikai folyóirat
1935—	<i>Vigilia</i>	katolikus irodalmi, tudományos folyóirat, első szerkesztője POSSONYI LÁSZLÓ, itt is publikál pl. PILINSZKY JÁNOS is
népi irodalom		
1928—1932	<i>Előőrs</i>	"a szociális reformeszmékkel telített magyar nacionalizmus" politikai hetilapja, szerkeszti BAJCSY-ZSILINSZKY ENDRE
1893—1944	<i>Magyarország</i>	politikai napilap, vezércikírója az ellenzéki BARTHA MIKLÓS, szerkesztője 1934—1936-ban ZILAHY LAJOS
1932—1937	<i>Tanú</i>	NÉMETH LÁSZLÓ egyszemélyes kiadványa
1934—1938	<i>Válasz</i> ₁	a népi írók irodalmi és társadalompolitikai folyóirata; szerkesztője GULYÁS PÁL, valamint NÉMETH LÁSZLÓ, vezető munkatársa ILLYÉS GYULA
1935—1942	<i>Kelet Népe</i>	szépirodalmi, társadalomtudományi és kritikai lap, szer-

		kesztője SZABÓ PÁL; 1938-tól a <i>Válasz</i> folytatásaként MÓRICZ ZSIGMOND szerkeszti, a "Hagyd a politikát, építkezz!" jelmonddal
1945 után		
1945—1949	<i>Magyarok</i>	<u>Debrecen</u> , majd <u>Budapest</u> polgári szemléletű irodalmi és kritikai folyóirat a korábbi <i>Nyugat</i> köréből, valamint KASSÁK, LUKÁCS GYÖRGY, BALÁZS BÉLA és PILINSZKY JÁNOS írásaival
1945—1948	<i>Valóság</i>	az „új magyar értelmiség” folyóirata, 1947-től a NÉKOSZ lapja, szerzői közt van a következő korszak számos jelentős irodalomtudósa; itt jelentkezik verseivel NAGY LÁSZLÓ
1946—1948	<i>Újhold</i>	a fiatal írónemzedék szépirodalmi folyóirata, a polgári humanizmus és a modernség fémjelzi; szerkeszti LENGYEL BALÁZS (társai: MÁNDY IVÁN, PILINSZKY JÁNOS, RÁBA GYÖRGY); 1948-ban betiltják
1946—1949	<i>Válasz</i> ₂	a népi irodalom jegyében újraindítja és szerkeszti ILLYÉS GYULA, gyakori szerzői: JÉKELY ZOLTÁN, SZABÓ LŐRINC, VAS ISTVÁN, NÉMETH LÁSZLÓ, SZABÓ PÁL, KODOLÁNYI JÁNOS, SÓTÉR ISTVÁN, PILINSZKY JÁNOS
1947—1956	<i>Csillag</i>	a Magyar Írók Szövetségének havi folyóirata, első főszerkesztője NÉMETH ANDOR, 1950-től ACZÉL TAMÁS, 1953-tól mellette KIRÁLY ISTVÁN; 1954-től új a szerkesztőség KIRÁLY ISTVÁN vezetésével, a kiadvány a párt irodalompolitikájának képviselője lett
1947—1948	<i>Kortárs</i>	irodalmi, művészeti és kritikai folyóirat a modern magyar és külföldi irodalomról, a főszerkesztője KASSÁK
1950—1989	<i>Irodalmi Újság</i>	a Magyar Írók Szövetségének hetilapja, főszerkesztője 1956-ig ILLÉS BÉLA; 1957-től <u>Bécsben</u> , majd <u>Londonban</u> az emigráció orgánuma, felelős szerkesztője FALUDY GYÖRGY; 1962-től <u>Párizsban</u> , a szerkesztője MÉRAY TIBOR
1962—	<i>Magyar Műhely</i>	<u>Párizs</u> , irodalmi és kritikai folyóirat, mellette könyvkiadó is létesült
határon túli magyar irodalmi folyóiratok		
1921—1944	<i>Pásztortűz</i>	<u>Kolozsvár</u>
1926—1940 1957—	<i>Korunk</i>	<u>Kolozsvár</u>
1928—1944	<i>Erdélyi Helikon</i>	<u>Kolozsvár</u> , főszerkesztője volt ÁPRILY LAJOS és KÓS KÁROLY
1946—1989	<i>Utunk</i>	<u>Kolozsvár</u>
1953—1989	<i>Igaz Szó</i>	<u>Marosvásárhely</u> (kiadóhivatal: <u>Bukarest</u>)
1970—	<i>A Hét</i>	<u>Bukarest</u> , főmunkatársa pl. SÜTŐ ANDRÁS
1990—	<i>Látó</i>	<u>Marosvásárhely</u> ; az <i>Igaz Szó</i> folytatása
1991—	<i>Helikon</i>	<u>Kolozsvár</u>

1932—1944	<i>Kalangya</i>	Újvidék, Szabadka, Újverbász, Zombor
1934—1940 1945—	<i>Híd</i>	Újvidék, Szabadka
1961—1964 1993—	<i>Symposion</i>	Újvidék
1965—1992	<i>Új Symposion</i>	Újvidék, majd <i>Ex Symposion</i> címmel: <u>Veszprém</u>
1971—	<i>Üzenet</i>	Szabadka
1932—1937	<i>Magyar Írás</i>	Kassa
1958—	<i>Irodalmi Szemle</i>	Pozsony
1992—	<i>Kalligram</i>	Pozsony
1957—	<i>Kárpáti Kalendárium</i>	Ungvár, évkönyv
1988—	<i>Pánsíp</i>	Ungvár
1989—	<i>Hatodik Síp</i>	Beregszász
vidéki folyóiratok		
1947—	<i>Tiszatáj</i>	Szeged, főmunkatársai közt SÜTŐ ANDRÁS
1954—	<i>Alföld</i>	Debrecen
1954—	<i>Jáskunság</i>	Szolnok
1958—	<i>Jelenkor</i>	Pécs
1960—	<i>Palócföld</i>	Salgótarján
1963—	<i>Életünk</i>	Szombathely
1966—	<i>Szabolcs-Szatmár- Beregi Szemle</i>	Nyíregyháza
1969—	<i>Forrás</i>	Kecskemét
1970—	<i>Somogy</i>	Kaposvár
1971—	<i>Új Forrás</i>	Tatabánya
1978—	<i>Műhely</i>	Győr
1979—	<i>Dunatáj</i>	Szekszárd
1989—	<i>Pompeji</i>	Szeged
1990—	<i>Orpheus₂</i>	Miskolc
1990—	<i>Árgus</i>	Székesfehérvár
1990—	<i>Új Horizont</i>	Veszprém
1992—	<i>Ex Symposion</i>	Veszprém
1993—	<i>Bárka</i>	Békéscsaba
1994—	<i>Szépliteraturai Ajándék</i>	Pécs
1995—	<i>Új Holnap</i>	Miskolc
1995—	<i>Pannon Tükör</i>	Nagykanizsa
1995—	<i>Várhely</i>	Sopron
fővárosi folyóiratok		
1956—	<i>Nagyvilág</i>	
1957—	<i>Élet és Irodalom</i>	1959-től képszerkesztő, majd főmunkatárs NAGY LÁSZLÓ
1957—	<i>Kortárs</i>	első számában NÉMETH LÁSZLÓ <i>Magyar műhely</i> c. tanulmányával; szerzője volt pl. VAS ISTVÁN, WEÖRES SÁNDOR, NEMES NAGY ÁGNES, PILINSZKY JÁNOS és SARKADI IMRE, szerkesztője pl. ORBÁN OTTÓ
1962—	<i>Magyar Műhely</i>	1990 előtt: <u>Párizs</u>

1963—	<i>Kritika</i>	
1968—	<i>Színház</i>	
1971—	<i>Mozgó Világ</i>	
1974—	<i>Literatura</i>	
1980—	<i>Szivárvány</i>	1992 előtt: Chicago
1986—	<i>Liget</i>	
1988—	<i>Ezredvég</i>	
1988—	<i>Hitel</i>	
1988—	<i>Tekintet</i>	
1988—	<i>Polisz</i>	
1989—	<i>Holmi</i>	
1989—	<i>2000</i>	
1989—	<i>Magyar Napló</i>	
1990—	<i>Irodalomismeret</i>	
1992—	<i>Magyar Szemle</i>	
1992—	<i>Lyukasóra</i>	
1993—	<i>Törökfürdő</i>	
1995—	<i>Parnasszus</i>	
1996—	<i>Sárkányfű</i>	
1999—	<i>Napút</i>	
1989—1999	<i>Nappali Ház</i>	

Kelecsényi László Zoltán